

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821200606
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7821200606.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti P. Ž., N.. XX.XX.XXXX, Q. Č., N.. XX.XX.XXXX, P. Č., N.. XX.XX.XXXX, V. Č., N.. XX.XX.XXXX a D. Ž., N.. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, detí rodičov: matka - M. Ž., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX/XX, XXX XX N. B. - N. A., otec - D. Č., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX/XX, XXX XX N. B. - N. A., v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje mal. P. Ž., N.. XX.XX.XXXX, Q. Č., N.. XX.XX.XXXX, P. Č., N.. XX.XX.XXXX, V. Č., N.. XX.XX.XXXX a D. Ž., N.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny Dobšiná, Nová 809, 049 25 Dobšiná.

II. Matka M. Ž., N.. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu mal. P., Q., P., V. a D., na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima určeného zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Dobšiná, Nová 809, 049 25 Dobšiná.

III. Otec D. Č., N.. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu mal. P., Q., P., V. a D., na každé dieťa mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima určeného zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Centra pre deti a rodiny Dobšiná, Nová 809, 049 25 Dobšiná.

IV. Zrušuje uznesenie Okresného súdu Rožňava sp.zn. 7P/198/2019 - 11 zo dňa 07.08.2019 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým boli maloleté deti dočasne zverené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dobšiná.

odôvodnenie:

1. Na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava (ďalej len "ÚPSVaR Rožňava"), súd aj bez návrhu začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi na základe uznesenia č.k. 12P/26/2021 - 3 zo dňa 3.3.2021.

2. Z podnetu ÚPSVaR Rožňava zo dňa 28.09.2020 vyplýva, že dňa 01.10.2019 sa konala prípadová konferencia, ktorej sa zúčastnil otec maloletých detí, kde mu bola stanovená úloha, aby pravidelne kontaktoval a navštevoval deti v zariadení. Otec svoje deti naposledy navštívil dňa 20.11.2019, kde sa s ním súhlasila stretnúť iba maloletá Q., ostatné deti boli v školskom klube a maloletý P. stretnutie odmietol. Maloletý P. Ž. zvykne tráviť krátkodobé pobyty pri príbuznej pani K. B. v N. B., rovnako pri nej trávil aj Vianočné prázdniny. Otec sa od tej doby s deťmi nekontaktoval a ani ich nenavštívil v zariadení. Úrad vykonal sociálne zisťovanie dňa 22.09.2020 v rodine maloletých detí a zistil, že rodičia obývajú

budovu bývalej krčmy v obci N. B.. Majiteľom tejto nehnuteľnosti je starosta obce. V budove je zavedená elektrická energia a voda. Miestnosť, ktorú rodičia maloletých detí obývajú je zariadená rozťahovacím gaučom, jedálenskou časťou, mikrovlnnou rúrou a umývadlom. Hygiena domácnosti a okolia je na nedostačujúcej úrovni. Matka je v súčasnosti nezamestnaná. Otec uviedol, že dňa 23.09.2020 odchádza za prácou do Č. T., kde má sľúbené miesto vo firme MROZEK v meste A.. Matka bola dňa 15.07.2020 prepustená z výkonu trestu odňatia slobody. Od tej doby žiadnym spôsobom neprejavila záujem o svoje maloleté deti. Rodičia nemajú vytvorené vhodné bytové, sociálne a finančné podmienky pre návrat mal. detí do ich osobnej starostlivosti. Ani matka a ani otec doposiaľ neprejavili o maloleté deti záujem. Rodičia vyjadrili súhlas s tým, aby bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť. S poukazom na vyššie uvedené podali podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi s miestom výkonu v CDR Dobšiná.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi, a to súdom vyžiadanými správami, a zistil takýto skutkový a právny stav:

4. Súd pojednával dňa 09.09.2021 v neprítomnosti matky a otca maloletých detí.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 09.09.2021 vo svojej výpovedi uviedol: Zotrvávame na podanom návrhu a žiadame, aby mal. deti boli zverené do ústavnej starostlivosti z dôvodu, že rodičia nezmenili svoje podmienky, nemajú ani snahu o zmenu a o zlepšenie podmienok pre starostlivosť a výchovu o mal. deti. V zariadení je mal. deťom poskytovaná všetka starostlivosť, plne si vykonávajú povinnú školskú dochádzku, ako aj sú zabezpečené ich ďalšie potreby, preto navrhujeme, aby boli mal. deti zverené do ústavnej starostlivosti.

6. Zo správy Centra pre deti a rodiny Dobšiná, zo dňa 26.05.2021 vyplýva, mal. P. navštevuje 5. ročník Základnej školy v F.Š., kde dosahuje priemerné vyučovacie výsledky. Má dosť veľké nedostatky vo vedomostiach a ťažko si osvojuje nové poznatky. Jeho správanie je uspokojivé a bezproblémové. K dospelým je úctivý a slušný. K deťom je jeho správanie tiež uspokojivé, mladším rád pomáha a usmerňujeme ich. S mladším bratom V., s ktorým je na skupine, sa často dostáva do konfliktov a do hádok. Je nápomocný dospelým pri plnení úloh pri práci s nimi. Má osvojené primerané pracovné kompetencie. Vo voľnom čase rád hrá futbal a pozerá televíziu. Jeho zdravotný stav je dobrý. Mal. V. je žiakom 3 ročníka ZŠ v F.. V školskom procese dosahuje dobré výsledky. Pri vypracovaní úloh je iniciatívny, celkom šikovný a zodpovedný. Pri plnení si školských povinností rád spolupracuje s vychovávateľmi, a teší sa každej pochvale a povzbudeniu. K dospelým je slušný, zdvorilý, má ich rád a snaží sa byť nápomocný pri rôznych činnostiach. V prostredí CDR sa zadaptoval a nehanbí sa povedať, že sa mu tu celkom páči a je tu spokojný. Delí sa o izbu so svojím bratom P.. Stretávanie súrodencov je pravidelne zabezpečené. Jeho zdravotný stav je dobrý. U mal. P. prebehla adaptácia na nové prostredie v poriadku. Správanie zo začiatku bolo problematické. V šk. roku 2020/2021 navštevuje 9. ročník ZŠ v F.. V škole dosahuje priemerné vzdelávacie výsledky, v učive má stále medzery. Maloletý chce po skončení 9. ročníka pokračovať v ďalšom vzdelávaní na SOŠ-Technickej v T. v trojročnom učebnom odbore autoopravár - mechanik. Maloletý má osvojené hygienické návyky a pracovné zručnosti, nie je potrebné ho napomínať. Je manuálne zručný a šikovný. Má logické myslenie, finančná gramotnosť u neho je veľmi dobrá. Na samostatnej skupine si zvykol, zapája sa do pracovných činností, nerád sa však zúčastňuje spoločných akcií, radšej ostáva doma. Kontakt s rodičmi najprv odmietal z dôvodu, že sa hanbil. Matka bola vo VTOS a otec často požíval alkohol a nechcel sa s ním ani stretnúť pri jeho návšteve v centre. V poslednom období má telefonický kontakt s otcom, s matkou nekomunikuje. Udržiava kontakt s tetou B., kde chodí do rodiny na krátkodobé pobyty. Maloletý v rozhovoroch o návrate do rodiny súhlasí, ale viac by prijal pobyt u otca, aj keď predtým ho nechcel ani vidieť, ako u matky, s ktorou nekomunikuje. Verí že podmienky na bývanie otec upraví a budú sa môcť vrátiť domov. U mal. Q. prebehla adaptácia na nové prostredie veľmi dobre, začlenila sa hneď do kolektívu. V školskom roku 2020/2021 navštevuje 8. ročník Základnej školy v F.. Učitelia ju hodnotia celkom pozitívne, výrazné výchovné problémy v škole nemá, menšie porušenia sa riešia v rámci školy. Na skupine nemá problém, je usilovná, zapája sa do činností na skupine, pomáha aj ostatným deťom na skupine, veselá, priateľská, ale často si vymýšľa a rada púta na seba pozornosť. Vychovávateľov a starších rešpektuje, je vedená k dodržiavaniu zásad slušného správania a snaží sa ich dodržiavať a uplatňovať. K súrodencom má vrúcny vzťah, s bratom P. si ale veľmi nerozumejú. S rodičmi, ako sama uviedla, udržiava kontakt najmä s matkou po návrate z VTOS, kedy sa kontaktovali prostredníctvom sociálnych sietí. Ohľadne návratu do rodiny sa maloletá vyjadrila, že chce ísť domov k matke, ale vie že na to nemajú rodičia podmienky.

Adaptácia na nové prostredie u mal. D. prebiehala ťažšie. Postupne pomaly si začal zvykať na nové prostredie, často spomínal matku, neskôr si našiel aj kamarátov s ktorými sa hráva. Mal. D. navštevuje v šk. roku 2020/2021 predškolské zariadenie MŠ v F., veľmi sa z toho teší, dobre sa socializoval. Maloletý zaostáva, ale vie už pomenovať základné geometrické tvary a farby, pozornosť a výdrž pri práci je krátkodobá, je pokojné, introvertné dieťa, v kolektíve sa nevie presadiť, pri problémoch hneď plače. Pri plnení činnosti sa ľahko rozptýli, nevydrží dlho vykonávať jednu činnosť. V oblasti hygienických návykov je ešte potrebné dieťa aj naďalej kontrolovať a usmerňovať. So súrodencami má dobrý vzťah, na sestru Q. bol naviazaný, aj ona sa o neho stará a pomáha mu. S P. si nerozumie, lebo sa mu vysmieva a poníža ho. Vychádza aj s P. a P. a navštevujú sa. Kontakt s matkou má sprostredkovaný cez sestru Q., ktorá mu hovorí, že mama písala a niekedy aj spolu hovoria. Maloletý matku často spomína a pýta sa kedy pôjdu domov.

7. Zo správy ÚPSVaR Rožňava zo dňa 26.5.2021 vyplýva, že matka nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke a nie je poberateľom rodičovského príspevku. K 26.05.2021 je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVR Rožňava od 22.07.2020. Otec detí nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke a nie je poberateľom rodičovského príspevku. K 26.05.2021 je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVR Rožňava od 01.10.2019.

8. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava, doručenej súdu dňa 28.5.2021 vyplýva, že rodičia detí nepoberajú dávku v nezamestnanosti, dávku nemocenského poistenia.

9. Zo správy šetrenia pomerov ÚPSVaR Rožňava zo dňa 21.6.2021 bolo zistené, že rodičia maloletých detí aj naďalej obývajú prenajatú obecnú budovu v objekte bývalého kina v obci N. B.. V budove je zavedená elektrická energia aj voda. Od doby prepustenia matky z VTOS, rodičia nevyvinuli žiadnu snahu o zlepšenie ich sociálnych podmienok. Starosta obce prejavil snahu a ochotu pomôcť pri riešení problému rodiny aj z dôvodu, že otec detí je jeho nevlastný brat. Ako uviedol po rozhovore v mesiaci marec 2021, ponúkol rodine podnájom v bývalej ubytovni v obci, kde bolo potrebné byť upraviť, s čím rodičia nesúhlasili. Taktiež má obavu z toho, že rodičia nebudú splácať nájom, nakoľko otec detí stále požíva alkoholické nápoje a súčasná situácia v rodine medzi matkou a otcom detí nie je dobrá. Matka opakovane opúšťa spoločnú domácnosť s otcom mal. detí, dôvodom sú nezhody s otcom detí pre požívanie alkoholických nápojov a následné hádky. Matka už nechce obnoviť spoluzitíe s otcom maloletých detí. Uviedla, že si chce vziať deti k sebe, no v súčasnej situácii nemá podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o svoje deti, ale chce to riešiť, no zatiaľ nevie ako. Matka je zamestnaná, má pravidelný mesačný príjem. Pracuje v mäsokombináte v K. na dohodu, nakoľko majú toto času v zamestnaní obmedzenú výrobu, do práce chodí 2 až 3 krát do týždňa. Matka bola v mesiaci máj 2020 prepustená z výkonu trestu odňatia slobody z ÚVTOS Sučany, od tej doby svoje maloleté deti kontaktuje len telefonicky, osobne ich navštíviť ešte nebola. Otec detí od doby umiestnenia detí do zariadenia žiadnym spôsobom neprejavil záujem o svoje maloleté deti. Rodičia nemajú vytvorené vhodné bytové, sociálne a finančné podmienky pre návrat mal. detí do ich osobnej starostlivosti. Ani matka a ani otec doposiaľ neprejavili o mal. deti záujem. Rodičia vyjadrili súhlas s tým, aby bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť. Na základe vykonaného sociálneho zisťovania matka ani otec v súčasnosti nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletých detí do prirodzeného prostredia. Rodičia maloletých detí od doby umiestnenia detí do zariadenia nevyvinuli žiadnu snahu o zlepšenie ich podmienok, ani nepociťujú potrebu zmeny k lepšiemu spôsobu svojho života. Ústavná starostlivosť v tomto prípade sleduje najlepší záujem maloletých detí, nakoľko majú v zariadení zabezpečené všetky potreby, pravidelnú školskú dochádzku a vhodné sociálne prostredie.

10. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

12. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

15. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 81,66 eura mesačne, ak ide 1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa, 2. o nezaopatrené dieťa.

16. Vykonaním dokazovaním má súd preukázané, že rodičia v súčasnej dobe nedokážu zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o maloletých. Matka ani otec v súčasnosti nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletých detí do prirodzeného prostredia. Rodičia maloletých detí od doby umiestnenia detí do zariadenia nevyvinuli žiadnu snahu o zlepšenie ich podmienok, ani nepocitujú potrebu zmeny k lepšiemu spôsobu svojho života. Otec o deti neprejavuje žiaden záujem, nekontaktuje ich. Matka je s deťmi v sporadickom telefonickom kontakte. Najlepší záujem maloletých detí bude dosiahnutý tak, že nad maloletými bude nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Dobšiná, ktorá doposiaľ v plnej miere plní svoj účel. Za daných okolností by návrat maloletých do ich prirodzeného prostredia mohol vážne ohroziť ich priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin. Keďže sú rodičia maloletých toho času nezamestnaní a nemajú žiaden príjem, súd ich zaviazal k povinnosti platiť výživné v minimálnej výške tak, ako to ustanovuje zákon.

17. Súd zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Rožňava pod sp.zn. 7P/198/2019 - 11 zo dňa 07.08.2019 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým boli maloleté deti dočasne zverené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dobšiná.

18. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.